

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/4 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/4 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/4 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr. a treia-oară 5 cr.; și timbre de 50 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplaci Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numeri singuratici a 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc. pe acțiuni

Chestiunea națională.

IV. *)

Între revendicările Românilor de peste munți și între politica maghiară de stat contrastul e pe cât de isbitor, pe atât de explicabil.

Românii fiind autonomiști, obiectivul politicii lor este, și fatal trebuie să fie: însuși forma constituțională a statului, ai cărui cetățeni sunt.

Aspirațiunile lor se reflectă deci în tendința generală spre decentralizarea puterilor în stat.

Maghiarii tind în direcție contrară. Pornind din principiul de a transforma naționalitățile Ungariei într-o singură entitate politică și etnică: într-o unitate națională-maghiară, politica lor tinde a schimba în chip monstruos de radical, nu forma trecătoare a constituției, ci însuși temelia țării; caracterelor esențiale ale populației.

Spre acest sfârșit ei, vrând-nevrând, lucrează pentru centralizarea cea mai strinsă a puterilor statului.

În aceste lupte dintre Maghiari și Români, mai ales politica celor dintâi ese la iveală, pentru-că după însuși natura ei ea este ofensivă.

Această politică de maghiarizare s'a părut dintru început și trebuie să pară fiecărui om gânditor o utopie, pe cât de ridicolă pe atât de periculoasă pentru existența Ungariei și chiar pentru viitorul Maghiarilor.

Ei însă nu admit aceasta, pentru-că pornesc din considerațiuni cu desăvîrșire opuse celor pe cari le fac oamenii gânditori.

Firește, că și Maghiarii gândesc și judecă — însă gândirea lor în această chestiune este influențată, în chip extraordinar, de patimile lor naționale.

Din această cauză li-s'a făcut în întreaga Europă reputația unei națiuni de șovinisti.

Oamenii lor politici susțin, că sau vor isbui să maghiarizeze pe toate popoarele Ungariei, sau acest stat va trebui să piară.

Evident, că astfel formulată, chestiunea maghiarizării trebuie să li-se pară Maghiarilor ca o chestiune de viață și de moarte.

Însă formularea e cu desăvîrșire falsă, întocmai ca și considerentele din care isvorește.

Cât pentru argumentațiunea, de care se folosesc Maghiarii ea să justifice politica lor, ea este tipicament feudală.

Antău și antău ei se consideră pe sine singurii proiesori de jure ai statului.

Ca să dovedească aceste pretenții drepturi *ab antiquo* ei invoacă mai ales istoria, ear' argumentele lor istorice au devenit stereotipe.

Ei susțin, că singuri au întemeiat acest stat, că singuri l-au susținut și l-au dat desvoltare, pe care o are; că în istoria Ungariei și a Europei statul ungar a fost și este recunoscut ca posesie politică a Maghiarilor, ear' nu a populației sale reale.

Ideea în sine, că și alte popoare din lăuntrul Ungariei ar trebui considerate ca având drepturi naționale, li-se pare Maghiarilor neînchipuit de cutăzătoare.

Ungaria a fost a lor, ea este a lor, prin urmare ea trebuie să rămână și în viitor exclusiv a lor.

Așa sunt convicțiunile lor istorice. Însă în afară de aceste interpretațiuni de „drept istoric”, Maghiarii motivează necesitatea politicii lor de asimilațiune etnică și cu alte considerante.

Aceste se referă mai ales la situațiunea lor geografică, etnografică și politică.

Știind bine, că elementul lor constituie o mică insulă într'un ocean de po-

poare slave, Maghiarii susțin: că sau vor isbui a se înmulți și a se fortifica pe socoteala națiunilor conlocuitoare, sau acestea vor crește și vor prospera în detrimentul maghiarismului.

Cu alte cuvinte: sau noi pe ei, sau ei pe noi.

E vorba deci de o luptă de rase, de luptă pentru existență în forma ei aproape primitivă.

Nu e de mirare, dacă spiritele agitate califică pe Maghiari: barbari, asiati, sâlbateci, Huni, Mongoli etc.

Aceste epitete foarte puțin parlamentare sunt un indiciu despre puternica reacțiune pe care o provoacă tendința medievală a Maghiarilor, în opiniunea publică nu numai la noi, ci și în alte țări.

Și într'adevăr, așa cum pun Maghiarii chestiunea, în lupta de existență dintre ei și naționalitățile celelalte, nu pot se mai încapă considerațiuni etice, ci numai aprecieri de forță.

Cel-ce declară război de exterminare națională și deschide focul în acest scop, perde ori-ce drept la indulgența celor atacați.

Împregiurările politice și sociale au înlesnit Maghiarilor se pună, dela dualism încoace, stăpânire absolută pe puterile statului.

Morala politică ar cere, între altele, ca ei se nu utilizeze roadele muncii naționalităților în scopul de a extermina pe aceste naționalități, ci din contră, se recunoască și acestor individualități etnice, aceleași drepturi la o viață politică, de care se bucură ei înșiși.

Această politică, pe lângă că ar fi etică și astfel în conformitate cu tendința generală a civilizațiunii moderne, ar fi chiar din punctul de vedere al conservării Maghiarilor, cea mai prudentă.

Dar' patimile naționale și în consecință totală ignorare a raporturilor reale din Ungaria și din întreg Sud-Vestul Europei îi mină pe Maghiari mereu înainte în politica lor utopistă, care însă nu se putea și nu se poate face, decât cu pângărirea celor mai elementare noțiuni de drept și echitate.

Dacă un popor pornește din convingerea, că el nu poate să mai existe decât exterminând alte popoare, natural, că el trebuie să recurgă la toate mijloacele care par a-i înlesni isbânda.

În nici un cas el nu mai poate alege mijloacele.

Evident, că o asemenea politică, cu asemenea mijloace nu o poate face decât despotismul.

Ear' dacă o face un guvern ce se numește constituțional, evident că această etichetă este falsă.

Ea nu poate fi în acest cas, decât o mască, înderătul căreia să deghizează un despotism cu atât mai imoral și mai urgisit, cu cât el este mai deghisat și astfel mai laș, decât despotismul franc al autocraților asiati.

Prin urmare, natura politicii pe care o fac Maghiarii reclamă o practică despotă, absolutistă și brutală.

Astfel ușor ne putem explica lipsa de drepturi și prigonirii, la care sunt expuși Români de peste munți.

Politica de maghiarizare pe de o parte, și desvoltarea națională a Românilor și a celorlalte popoare nemaghiare pe de alta: se exclud cu desăvîrșire.

Între aceste două tendințe incompatibilitatea este patentă.

Dacă toate aceste popoare și-ar putea cultiva limbile și literaturile lor, sentimentul lor național ar lua o desvoltare din ce în ce mai intensă, și mândria lor națională le-ar face a prețui din ce în ce mai mult propria lor individualitate națională.

Acest sentiment național în continuă desvoltare, această mândrie de individualitate constituie bariere neînvinse pentru progresul ori-și-cărei politice de asimilațiune etnică.

Evident, că cel-ce tinde a te asimila nu te poate lăsa să rămâi și să te desvolți în propria ta individualitate.

Astfel progresul național al popoarelor nemaghiare este echivalent cu împedcarea politicii de maghiarizare.

Vieța națională a popoarelor nemaghiare este — după teoriile Maghiarilor — moartea maghiarismului.

De aceea, dacă e ca maghiarizarea se înaintează, — și această hotărîre este baza politică maghiare de stat — popoarele nemaghiare trebuiesc ținute cu ori-ce preț sub jugul absolutismului de rasă.

Lege electorală excepțională pentru Români, lege de naționalități neexecută, maghiarizarea școalelor românești, a administrației și justiției între Români, prigonirea sistematică a presei românești și a tuturor susținătorilor cauzei Românilor — toate acestea închinăți, volnici și violenți sunt consecințele firești ale politicii maghiare de stat.

Maghiarii țin morțiș la această politică medievală, prin urmare și sistemul lor politic trebuie să fie, în fond medieval față cu Români și cu celelalte naționalități.

Ear' cât timp ei urmează această politică, e absurd a presupune, că ei ar pute face Românilor vre-o concesiune națională.

Pe acest teren nu mai încap discuții.

Maghiarii au pus chestiunea Românilor pe terenul forței, ear' în contra forței etice singură e neputincioasă.

Vorba e, în ce consistă forța Maghiarilor și care este pozițiunea Românilor?

Sibiu, 24 Noemvrie n.

Din presa engleză. Ziarul englez *The Globe*, e un ziar mare, și de regulă bine informat. Acest ziar de greutate politică publică un articol sub titlul „Ungaria și guvernul său”. Vorbind despre relația ce există între partidele ungare ziarul se întreabă: ce va face guvernul maghiar cu colosala sa majoritate parlamentară? și răspunde astfel: „Cea mai importantă chestiune pentru viitorul Ungariei este compromisul austro-ungar (dualismul). Se speră, că guvernul Bánffy va isbui să rezolve această chestiune într'un mod rezonabil.

A doua chestiune mare este *atitudinea Maghiarilor față de naționalitățile nemaghiare din Ungaria*. Situația întreagă ne arată lămurit, că monarhia dualistă se găsește într-o lipsă de echilibru politic și trebuie a se admite, că scăparea nu poate veni, decât din inițiativa împăratului Francisc Iosif. Numai înțelepciunii acestui Monarch în materie de chestiuni de stat se datorește în genere existența monarhiei.

Dacă factorii politici din această monarhie nu vor înțelege, că acum este oportunitatea de a conștia definitiv naționalitățile nemaghiare, existența imperiului are să devină foarte primejdă, dacă s'ar întâmpla ceva Capului său, înainte ca conciliația naționalităților să se fi făcut.

Războiul civil. Ziarul englez *The Speaker* vorbind despre situația dualismului din Austro Ungaria zice: „O eventuală cădere a sistemului actual din Ungaria ar însemna o cădere a imperiului dualist și ar avea consecința de a provoca o înfricoșată criză în Europa orientală.”

Discutând apoi biruința „liberalismului” maghiar *The Speaker* zice a fi informat, că alegerile maghiare din colegiile Slovacilor au avut caracterul unui război civil.

Tot laude la adresa guvernului ungar!

Mandatul lui Apponyi. O deputațiune de 165 alegători din Jászberény a fost Dăminecă la Budapesta, ca să predea mandatul de deputat dietal lui Apponyi. Deputațiunea a fost primită în localitățile clubului național, ear' contele Apponyi, adănc emoționat (cum zicea dînsul), i-a ținut o vorbire de mulțumire, în care a sdrobit groznică purtare guvernului la alegeri și slugărnicia acestuia față de Viena. Ear' la banchetul dat în onoarea alegătorilor sei, ridicând pocălul

întru sănătatea M. Sale a Monarchului, a zis nobilul conte: „că-l doare inima când vede, că Regele are să deschidă un astfel de parlament, cum e cel de azi. Regele a întrebat de națiune, că dorința ei care este? Și la întrebare nu a răspuns națiunea, ci guvernul. Dorește, ca Regele să scape de acești farisei necredincioși și să primească răspunsul națiunii pe cale dreaptă.”

Îl doare rău pe contele Apponyi, că partidul său s'a redus la jumătate, față cu trecutul. Dar' ce să zicem noi?

Lueger despre Jidani. Un colaborator al ziarului francez *Le Temps* a umblat zilele trecute prin Viena, și a avut o întrevedere cu viceprimarul Dr. Lueger, care i-ar fi făcut următoarele declarațiuni: „Jidani au pus mâna pe toate; o bucată de carne nu poate omul mânca, fără-că să nu le plătească lor dare. Cu concurența liberă nu poți lupta în contra lor, pentru-că ar fi o luptă zădărnica, de oare-ce Jidani au cu totul alt moral. Dar' în momentul în care se vor convinge, că la noi nu pot câștiga bani mai mult, se vor duce de bunăvoie. Unde? Ori-unde; nu ne pasă, numai la noi se nu rămână”. Cu privire la planurile antisemitelor pentru viitor, Lueger a zis următoarele: „Vom crea o bancă comunală, care va scoate comerțul și industria din mâna Jidanilor, și vom căuta să câștigăm și în parlamentul imperial majoritatea, întocmai ca la oraș și în dieta provincială!”

Dr. Lueger ar mai fi zis, că guvernul e pe partea antisemitelor, dar' guvernul nu poate ești pe față cu culoarea, pentru-că ar veni în conflict cu capitalismul. „Vom lucra însă, a terminat Dr. Lueger, ca atât poporului, cât și guvernului să-i redăm libertatea!”

O profeție. Revista engleză *The British Review* vorbind despre închiderea expulșiei millenare face o profeție puțin încurajatoare pentru Maghiari. Revista engleză zice: „Cel-ce ar risca să se procească, că o asemenea sârbătoare maghiară se va mai pute face peste o mie, sau chiar și numai peste o sută de ani, acela ar fi un prea îndrăzneț profet. Condițiunile generale ale civilizațiunii moderne nu sînt favorabile pentru statele mici, mai ales dacă acestea nu sînt destul de netesemate pentru a pute scăpa de invidia vecinilor lor. Înaintarea succesivă a Rusiei spre Sud constituie pentru Ungaria un izvor de permanente primejdii.”

Auziți patrioților și vă pocăiți!

O nouă nelegiuire.

— Guvernul și capitolul din Blaj. —

Ieri, după încheierea foi, corespondentul nostru din Budapesta ne comunică promovarea canonicilor din Blaj.

Au fost adică promovați la grad mai înalt domni: Ioan M. Moldovan, (preposit), apoi Dr. Ioan Rațiu, Simeon P. Mateiu și Gavrilă Pop.

În urma acestei promovări graduale, rămân neumplute trei stule de canonici. După literele fundatiionale, compuse de Episcopul Bobb, fundatorul capitolului din Blaj, alegerea canonicilor compete exclusiv capitolului bobbian, în frunte cu episcopul, care apoi notifică lucrul acesta prin guvern Maiestății Sale spre a confirma alegerea. Nu puțin surprinzător a trebuit să ne pară faptul, că corespondentul nostru amintește numai de patru promovări și nu de cinci eventual de șese. Credeam la început, că e o simplă omitere, ne-am convins însă, că e realitate.

Foaia oficioasă publică într'adevăr promovările amintite, și anume:

Reverendisimul domn Ioan M. Moldovan este promovat la gradul de *preposit*;

Dr. Ioan Rațiu la cel de *canonic lector*;

Simeon Pop Mateiu la cel de *can. cantor*;

Gavrilă Pop, rector seminarial, la cel de *canonic custode*.

În urma acestor promovări rămân vacante stulele de canonici numiți: *școlastic, cancelar și teolog*. Cum de n'a fost nime promovat măcar la unul din aceste trei stule?

Eată o întrebare, care se impune și după care promovările de mai sus trebuie să ne apară cel puțin o surprindere.

Surprinderea apare cu atât mai mare mai cu seamă pentru-că se știe, — este un secret public, — că pentru unul din locurile acestea era candidatul actualul vicar al Făgărașului Rvs. Vasile Rațiu.

Să fi respins guvernul alegerea, și să nu fi propus Maiestății Sale promovarea aceasta?

Eată întrebarea ce se impune și de a cărei adevărată ne temem.

Ori-cum ar fi lucrul, stăm în fața unei *nouă nelegiuiri și infamii a guvernului lui Bánffy*, care așa se vede, și-a pus de țintă *calcarea în picioare a tuturor drepturilor garantate de legi*.

Aceasta să fie eoul de sus la conclusiunile sinodului abia terminat? Acesta să fie răspunsul?!

Deocamdată așteptăm informațiuni din Blaj, unde lucrul acesta trebuie să fi făcut impresiune adăncă. Și dacă întru adevăr va fi ceva, credem că din Blaj se va face totul în contra acestui amestec.

Sperăm mult dela înțelepciunea I. P. S. Sale Metropolitului Victor, și dela prepositul capitolar, că nu vor suferi această stîrbire garantată de Episcopul Bobb în literele fundatiionale ale capitolului său, aprobate de împăratul Francisc I.

Să ne apărăm!

— Un articol din „Alkotmány”. —

Alkotmány se ocupă în primul său de Sămbătă cu o temă de mare însemnătate, care ne privește mai deaproape și pe noi. E vorba despre lupta începută din partea patrioților recipiați, și purtată pe toate liniile în contra — creștinismului din Ungaria. *Alk.* înșiră două cazuri concrete și foarte caracteristice, și vine la conclusiune, că într'adevăr există în țeara noastră o asociațiune secretă a Jidanilor în contra creștinilor, care ar trebui paralizată în modul cel mai energic.

Din partea lui „*Alkotmány*” se face promisiune, că aceia, cari s'au angajat în luptă pentru binele creștinilor, — înțelege partidul popular, — vor duce lupta cu energie și în direcțiunea aceasta. Vor griji, ca să se înmulțească industria, comerțianții, întreprinzătorii etc., ești din siml creștinilor, în prima linie însă vor griji, ca pretutindenea în țeară să se creze *reuniuni de consum*, fiind acestea chemate a face cea mai bună concurență comerțului jidovesc.

Lăsăm altcum să urmeze întregul articol de netăgăduită importanță și actualitate. Articolul are următorul cuprins:

„S'a început lupta în contra noastră, a creștinilor, pe toate liniile; pe terenul politico-bisericesc ni-s'a călcat în picioare convingerea credinței, pe terenul politic ni-s'a răpit drepturile, pe terenul social ni-se încheie calea de a merge înainte, cu un cuvânt, judaismul în alianță cu fărâdelegea produce exploziune de mine pe toate punctele, în scopul de a înmormenta interesele creștinești-morale, sociale și materiale ale creștinilor.

Chiar și pe terenul de *afaceri* ne întâlim azi cu societatea secretă, pe care francmazonii, Kagalul și „alianța israelită” au format-o. Nu înțelegem aceasta așa, că ne vor da la o parte de pe terenul de *afaceri*, pentru-că din capul locului terenul acesta l-au ocupat pentru d'nsii; omul creștin, dacă nu-și însușește moralul Jidovului, nu poate să fie întreprinzător, industriaș, comerciant, pentru-că cu fericire creștinești pe terenul acesta nu se fericește nime, și cine face încercarea, va fi aruncat în abisul falimentului din partea droaiei de streberi, din partea concurenței neonestă, dusă cu mijloace murdare, pe care o fac geschäftarii fără conștiință în contra industriei plin de omenie.

Cu delăturarea creștinilor de pe terenul de *afaceri* nu s'au mulțumit însă inimici no-

*) Vezi numerii 234 239 și 247 ai „Tribunei” Redacțiunea.

stri, ci acumă nici mărfuri nu voese se vîndă mai mult acelor, cari nu se închină idolilor liberalismului. Ar crede omul că e imposibil, ca fabricanți, mari comercianți, mori de abur, cari în cele din urmă sînt dateare se grijească ca să li-se urce circulațiunea afacerilor, se vină și se deneghe lîferarea de mărfuri pentru acele întreprinderi creștinești, a căror membri sau conducători aparțin partidului popular.

Nedumeririle ce le-am avut cu privire la această aparițiune șoadă, ni-le-a resfîrat următoarea înștiințare originală, primită dela un corespondent acreditat al nostru:

— „Societatea maghiară pe acțiuni, pentru industria textilă, care are o fabrică de țesut în Rozsahegy. Locuitorii din acele părți vînd sîr și procură în cantitate mai mare pînzărilor necesare, s'au adresat fabricii. Cumpărătorii înșiși au fost respinși cu cererea lor, cu aceea motivare, că fabrica e acerată a-și vinde mărfurile numai neguțătorilor din Rozsahegy, cari afară de unul toți sînt Jidani. Oamenii nu au putut face alta, decât că s'au adresat către fabricile din Silesia, și acumă de acolo își acoper trebuințele. — Moara din Pesta apoi e a unei societăți, cătră care reuniunile de consum din părțile de sus s'au adresat cu rugarea, oare nu ar fi aplecată a le vinde făină; dar li-s'a dat răspunsul, că reuniunile nu pot cumpăra făină, pentru-că ar face concurență neguțătorilor; le-a îndemnat înșe să se adreseze către firmele comerciale din părțile de sus, cari vor face preșturile cele mai moderate pentru reuniunile de consum.”

Comunicatul acesta e destul de clar. Fabrica de țesut, care are favoruri dela stat, nu-și dă fabricatele sale în cantitate mare creștinilor, ear' moara din Pesta nu dă făină reuniunilor creștinești de consum, ca se nu vatăme interesele comercianților jidani, mai ales înșe din acel motiv ascuns, ca să împedecă pe creștinii în stăruințele lor de a se ferici, folosindu-se de principiul ajutorării proprii.

Într-o vreme se vorbea și se scria mult despre aceea, că Jidanii, pe unele locuri, prin unele ținuturi, au legat alianță secretă, ca să-și valideze interesele lor comune pe toate liniile, și că firele acestei asocieri locale și teritoriale se unesc într-o reuniune de țeară, care se numește *Kagal*. Jidanii și amicii lor au negat existența *Kagalului*, ear' noi încă i-am tras la îndoială existența, dar' acumă, față de argumentele, trebuie să credem, că o astfel de asociere pusă sub patronatul lojelor de francmazoni cu adevărat există, și că ea, ici colea, sub pretextul exercitării filantropiei posedă organizație publică, dar' atîr organele sale publice, cât și cele secrete, se folosesc în prima linie pentru nimicirea intereselor creștinismului.

Din asociațiunea aceasta, numescă-se ea *Kagal*, sau altcum, face parte: Societatea maghiară pe acțiuni pentru industria textilă, — Moara societății din Pesta, și toate acelea întreprinderi industriale și comerciale, cari s'au creat pe bani jidovești, stau sub influența jidovească sau cel puțin anticreștinească, și-și tem poziția câștigată, când ved că și creștinii ajung la conștiință de sine, și pî-

șesc pe terenul de afaceri, ca rivali puternici în contra Jidanilor și a necredincioșilor.

Îndeosebi reuniunile de consum formează spinele în ochii „bandei”, singură vînzătoare pe terenul de afaceri. Stăruințele de a le înfința, formează prima dovadă, că și creștinii și-au deschis ochii, și ved că usura cu mărfuri, apucături de afaceri, falsificările și prinderea în laț (cu creditul) a celor uzuratici, aruncă în cărcă consumentului o dare mult mai grea decât e darea de stat, și vîzându-o aceasta, se gătesc a se apăra în contra „bandei de hoți”, creând reuiniuni de consum ca să scape de lipitori.

Aceasta nu le place mercantiliștilor învațuți din aspirarea creștinilor; se mișcă dar' *Kagalul*, asociațiunea secretă dă losinca în țeara înțesă, că reuniunilor de consum nu e permis să li-se vîndă mărfuri. Și nu dau nici pînză nici făină, fără a se gândi, că prin aceasta fac bun serviciu industriei austriece, și suprimă înclinațiunea părtinirii industriei indigene.

Aceasta e cea mai nouă armă a luptei în contra creștinilor. Noi primim lupta și în contra acestor arme, ne vom face industriași, iatăreștețori, neguțători, vor crea reuniuni creștine de consum, reuniuni de credit, magazine de bucate, și dacă marea industrie indigenă voeste astfel; vom afla noi calea de a încheia legături de afaceri cu industria din străinătate, — dar' nu abizem de tendințele noastre de a împedeca despozierea creștinilor, de a câștiga vapoarea principiului ajutorării proprii; nu ne plecăm înaintea monopolului usurpat de Jidani și de necredincioși, nici chiar de dragul celor mai melodioase frase. —

Cronică politică.

Cel mai strict incognito.

Nu ne aducem aminte, când am fi vîzut la „P. Loyd” rubrica „Mai nou”, ori cum se zice pe nemțește: „Nachtrag”. Foaia lui de seara din Sămbătă trecută, 21 c. are un Nachtrag de următorul interesant cuprins:

„Prințul Ferdinand al Bulgariei a trecut azi pe la amezii, în incognito cel mai strict, prin capitala noastră. Prințul însoțit numai de oberhofmeisterul seu, a sosit, venind din Sofia, la gara de răsărit, cu trenul de 1 oră 5 m. De aici prințul Ferdinand se duse într'un fiacru, la gara de apus, unde a așteptat plecarea trenului accelerat spre Viena cu care prințul și însoțitorul pleacă pe la 2 ore. Țînta călătoriei prințului este Ebenthal.”

Ear' N. Fr. Presse de Duminecă, 22 c. scrie:

„Prințul Ferdinand al Bulgariei, a părăsit, precum se anunță din Sofia, capitala sa ieri, 20 Noembrie seara, spre a se duce la Ebenthal.

„În cercurile guvernamentale de aici (Viena) nu se știa până azi la amezii nimica despre călătoria prințului în Austria și ele au fost azi după amezii surprinse de știrea sosită aici tot așa de mult ca și toată ceealtă lume. Cercurile acestea găsesc bătător la

ochi, că prințul, neținînd în seamă relațiunile destul de răci, în cari se află cu Curtea din Viena, petrece în Austria în aceeași vreme cu regele Sârbiei, căruia tocmai i-se fac aici mari onoruri și distincțiuni. Nu se pare că ar fi plănuită o întâlnire a prințului cu contele Goluchovski. Relațiunile prințului cu Curtea din Viena n'au încercat în ultimele vremuri nici o îndreptare simțitoare. Ca unică încercare a unei apropiări s'ar (!) pute considera mulțumirea călduroasă, pe care a exprimat-o prințul cu privilegiul distincțiunii recente de care a fost făcut pîntăș Petrov din partea Împăratului Francisc Iosif. De altcum nu este prima dată, că prințul, de când cu relațiunile existente acum, petrece în apropierea Vienei, fără a se înfățișa la Curtea împărească. Tot așa s'a înțeles la reînțoarcerea lui din Petersburg și Berlin. Nu este exclus, că cu toate acestea va încerca o apropiere.”

În cel mai strict incognito — călătorește în Austria fustul sublocotenent de honvezi și rudă așa de aproape a casei domnitoare.

Desvîlirile hamburgheze și Rusia.

Noi am reproduș din declarațiunile cancelarului german Hohenlohe și din ale ministrului de externe Marschall, făcute în reichstagul german, însejuns și atîta, încât s'ar pute vedea tendința și esența lor. Amîndoi au recunoscut faptul desvîlit de către Bismarck despre tractatul secret de neutralitate între Germania și Rusia, dar' numai pe trei, ear' nu pe șase ani. Asta o zise și Reichswehr, precum știm, dar' cu deosebire că ea punea durată tractatului între Martie 1884—1887; ministrul german afirmă, că a existat între 1887—1890. Așadar' unul minte. Care? Marschall a lădat mult geniul omului de stat al lui Bismarck, aplicîndu-i totodată și câteva ghionțulețe, dar' înveluite în vată și cu extremă băgare de seamă, ca — ferească Domnul! — să nu se mînie și mai mult și să nu continue cu desvîlirile.

Pretutindeni, și chiar în Austria, se recunoaște extrema dexteritate a ministrului de externe prusian, cu care a ținut să facă, ca să rămînă și varza neatinsă și capra sătulă. Dar', în fond se vede și se poate ceti bine printre rînduri necazul și rușinea de pîcăleala al cărei obiect a fost făcută monarhia noastră. „Man macht gute Miene zum bösen Spiel” — în cercurile oficiale-oficioase-semioficioase, afară de cătîneasca Reichswehr, care-și varșă focul deschis, fără încuier.

Din contră, Franța și Rusia își freacă mâinile și, păstrînd gravitatea feței, rid și se bucură, lăudînd chiar Bismarck. Așa spre pildă, oficioasa Petersburgerka Viedomosti, al cărei redactor-șef este prințul Uhtomski, omul de încredere al Țarului, expune, că „vorbirea ministrului de externe Marschall, rostită în reichstag, este dovadă despre poziția deamă de considerație a Germaniei în Europa...” „Prin vorbirea domnului de Marschall, Germania a pus în cumpănă păcii greutatea influenței sale ca mare putere...” „Prin accentuarea unei baze întru atît de solide a relațiunilor ruso-

germane, domnul de Marschall a făcut serviciu încă și mai mari întru asigurarea și dezvoltarea acelei prietenii reale, întemeiate pe interese comune între Germania și Rusia, despre care prietenie deja discursurile antevorbitorilor diferitelor fracțiuni au adus dovadă...” „Mai multă încredere deșteaptă și declarațiunile privitoare la un *modus vivendi* cu Franța. Tot ceea-ce a zis oratorul despre acest punct, nu s'ar pute spune mai bine și înălnește aprobarea și consimțirea generală a Rusiei.”

După aceste declarațiuni reciproce de amor politic, sau cel puțin „stimă” dintr-o parte și din alta, ni-se pare că earăși se ascunde o tragere pe sfoară cum se cade, care înșe earăși se va descoperi numai mai târziu. Pe a cui se coteală înșe? Oare ca de obicei? Ori soartea va face cel puțin odată excepție?

„Universitatea săsească”.

(Sfîrșit.)

b) Dotațiunea școalelor maghiare.

Suma de 7600 de coroane (3800 fl.) destinată pentru ajutorarea școalelor maghiare se împarte la trei institute: gimnaziului reformat din Orăștie se dă 6000 c. (3000 fl.), școalei populare rom.-cat. din Sibiu 600 c. (300 fl.) și gimnaziului rom.-cat. din Brașov 1000 c. (500 fl.)

c) Dotațiunea școalelor și bisericilor române.

Din suma de 19.400 c. (9700 fl.) destinată Românilor, se dă:

Votați în 1876:	
Liceului român gr.-or. din Brașov . . .	10.000 c. (5.000 fl.)
Votați în 1880:	
Școale române gr.-or. din Sebeș-săseșc . . .	2.000 „ (1.000 „)
Școale române gr.-or. din Orăștie . . .	2.000 „ (1.000 „)
Votați în 1892:	
Celor 4 parohii române din Sibiu (3 gr.-or. și 1 gr.-cat.) câte 600 cor. . .	2.400 „ (1.200 „)
Votați în 1893:	
Parohiei rom. gr.-cat. din Sibiu . . .	400 „ (200 „)
Parohiei rom. gr.-or. din Romos . . .	600 „ (300 „)
Parohiei rom. gr.-or. din Lăncrăm . . .	600 „ (300 „)
Parohiei rom. gr.-or. din Pîndul-sup. . .	600 „ (300 „)
Parohiei rom. gr.-or. din Seliște . . .	800 „ (400 „)
În total . . .	19.400 c. (9.700 fl.)

Rugările, ce s'au dat din partea Românilor pentru noua dotațiune, dela 1893 încoace, s'au respins sistematic, cum s'a înțeles și în sesiunea din anul acesta.

Proporțiunea.

Dacă luăm în considerare, că nu numai dreptul privat, ci și articolul de lege XII. din 1876 dispune, că venitele averii „Univ.” au să se întrebunțeze în folosul tuturor proprietarilor averii fără deosebire de națiune și confesiune; dacă considerăm, că noi Românii avem drepturi egale la averea „Universității” cu celelalte popoare, ce locuiesc în „fundul reg.”; dacă în fine luăm în considerare, că din cele 410 de mii de locuitori ai acestui teritor, 280.000 sînt Români, 120 mii Sași și restul Maghiari, vom vedea, că proporția în împărțirea și folosirea venitelor este în cea mai mare măsură nedreaptă față de noi.

Pe când Maghiarii, cari formează o parte minimă a locuitorilor, primesc mai mult de cât a treia parte a dotațiunii românești, pe atunci Sașii, cari sînt mai bine de două-ori mai puțini la număr decât Românii, capătă o dotațiune pentru școalele lor de 10-ori mai mare ca noi.

Aceasta este o proporțiune, care nici nu se apropie de echitate și dreptate. Dacă ar fi, ca împărțirea averii să se facă pe base cât de puțin echitabile, notă ne-ar compete nu 19.400 de coroane, ci cel puțin 100.000 c. sau 40—50 mii fl. pe an.

Încheiere.

Din cele comunicate până aci, credem că reese destul de evident raportul în care ne aflăm noi cu „Univ. săs.” și că interesele și dreptul nostru sînt tratate foarte mășter din partea „Univ.” și majorității deputaților ei. Compatrioții nostri sași prin sistemul electoral practisat, avînd majoritate de deputați, desconsideră dreptele noastre pretențiuni și aceasta poate o vor practisa și mai departe, cu atît mai ușor, cu cît din partea guvernului sîntem cei prigonii și nedreptățiți pe toate terenele.

Aceasta înșe de loc să nu ne descurăgieze, ci mai mult să ne împintene la luptă legală pentru validitatea drepturilor noastre. Exemple frumoase avem în privința aceasta în luptele stăruitoare ale deputaților nostri de până acum. Mai înainte numărul acestora a fost mai mare, astfel la 1876, au fost aleși 9 deputați români.

De atunci încoace numărul lor a scăzut, dar' n'a scăzut și stăruința pentru validitatea intereselor române a celor rămași sau aleși de nou. Între aceștia au excelat cu deosebire prin zelul și interesarea lor, domnii Dr. Stefan Păcurar și Laurian Bercian.

Dorința noastră este a ne interesa mereu de „Univ. săsească”, care este și a noastră, a petrece cu atențiune activitatea ei și a școalelor și instituțiilor susținute de ea și a ne sili să ne afirmăm și să facem a ni-se recunoaște drepturile, până acum puțin respectate.

FOIȚA „TRIBUNEI”.

În străini...

(Amicei L.)

E grea nespas a vieții luptă,
Dar' laș e cine stă pasiv,
Și nu încearcă să-și elupte
Un ramur, barem, de oliv...

Așa a fost de când e lumea,
Ear' astăzi încă e așa,
Tu priceput-ai noima vieții,
Ai preferit o luptă grea...

Deși cunoști de câte patimi,
De ce miserii și amar,
Înveninați sînt luptătorii
În al păcatelor calvar;

Tu nu te-ai îngrozit de ele,
Senină 'n valuri te-ai svîrlit,
Puțin păsându-ți dacă 'n luptă
Ori cazi, ori birui în sfîrșit...

Dar' dat 'ți-a fost ca pe pămîntul.
În care mîndr'ai răsărit,
Tu toate să le perzi din lume,
Să ai un suflet pustiit...

Căci ideaiuri ce odată
Te năcneau de-a acest pămînt,
Realitatea rece-a vieții
Le-a prefăcut pe veci — vas frînt!

Dar' pe când alți de-și perd iluzii,
Vieța 'ntreagă și-au perdat,
Tu te-ai înviorat la gândul
Unei vieți dintru 'nceput...

Și părăsit-ai în tăcere
Al țerii tale seculul loc,
Plecând în depărtări străine
De visurile-ți de noroc...

Acolo 'ți-ai sădit speranțe
În traul unei noue lumi,
Bogate 'n clipe fericite,
Lipsite de-a durerii culmi...

Te-admir în brava ta pornire,
Urmează-ți lupta neclintit;
Lucafer fie-ți în restriște
Eternul gînd de biruit.

Căci dacă grea-i a vieții luptă,
E laș ori-cine stă pasiv,
Și nu încearcă să-și elupte
Un ramur, barem, de oliv...

Sibiu, Nov. 1896.

Ascanio.

Garoafe albe.

— Novela. —

Era o seară de primăvară, aerul era răcoros, cerul era plin de stele și luna își strecura razele sale argintii printre perdelele ferestrii.

Toate erau în liniște.
Într-o chilie mobilată cu mult gust, pe canapea ședea o femeie.

Obrazii ei erau palizi și pe lângă ochi-i mari se observau niște cercuri vineții.

Ea părea a fi morboasă, o tusa cumplită îi oprea răsufierea.

— Nu mai vine, — zicea ea privind cu nerăbdare la ușă.

Deodată tinăra femeie trăsare, obrazii i-se acoper de o roșeață, care o face și mai atrăgătoare. Ea aude niște pași, cari îi sînt

cunoscuți, ușa se deschide și lasă a intra un bărbat ca de 26—28 ani.

Cu un zîmbet pe buze se apropie de femeie, care la vederea lui îi și întinde amîndouă mâinile.

— Ți-e mai bine, draguțo, — zice bărbatul sărutînd-o.

— Acuși o să-mi fie de tot bine — zice ea și o undă de lacrimi se strecoară pe obrazi ei palizi.

— Nu cugeta la așa-ceva, draguțo, — zise bărbatul sărutînd lacrimile de pe fața palidă a soției sale.

Ea clătina din cap, apoi zise:

— Nu, dragă, eu nu m'et tem de moarte, eu aș muri liniștită, dacă cugetul acela, că tu îmi vei fi după moarte infidel nu m'ar aduce din desperare. Ce va fi din s'ermame mea fică după moartea mea, și din aceste cuvinte se aruncă la pieptul lui plîngînd.

— Nu, nici-cînd nu o să-ți fiu infidel, voui trăi numai memoriei tale, îți jur.

— Îți mulțumesc, — zice ea sărutîndu-l. Bărbatul se scoală și ia pachetul ce-l pusese la venire pe masă.

— Uite ce 'ți-am adus, — și cu acestea îi înmanuează pachetul.

Ea-l desface și-i cade un buchet de garoafe albe în poala ei.

Cu o bucurie copilărească ia femeia buchetul, îl desface și ear' îl compune. El se uită la ea plin de jale și nu observă, că ochii i-s'au umplut de lacrimi.

— O, căsătînt de fericită, — zice ea uitîndu-se în ochii lui, apoi îi prinde capul în mâinile sale și buzele ei ating pe ale lui.

El ia o garoafă, i-o pune în pîr, apoi se apleacă și o sărută.

Trecuse un an și jumătate și casa, care până aci era liniștită, acum era plină de vieță.

Domnul casei își s'ërba cununia și tinăra doamnă trebuie bine primită.

— Unde-i tata, — zice o fetiță ca de 4 ani cătră o femeie bătrână, care sta pe terasă și se uita în lume afară.

— Acuși vine, e dus s'aducă pe mama, — răspunde bătrîna, și lacrimile-i podidesc fața.

— Unde a fost mama, de nu am vîzut o până acum?

Bătrîna voeste să-i răspundă, dar' un huriit de trăsură-i curmă vorba.

— Acum vin, — zice ea, vorbind mai mult cu sine decât cu fetița.

Nu așfîrși bine, și o trăsură cu patru cai aprigi se opri înaintea casei. Ea mîna caii; se părea a fi mai mult bărbat decât femeie.

Ajunsa aici, nu așteptă să-i vină cineva într'ajutor, ci sărî sprintenă de pe capră.

— Pentru D-zeu, ce faci, — zise bărbatul spăriat.

— Nu te teme — zise ea cu un zîmbet plăcut; — nu prima-oară fac aceasta. — Apoi condusă de bărbat, trecu printre servitori ca o regină.

Bătrîna sta la capul scării, ținînd fetița de mîna. Când văzu fetița pe mamă-sa vitregă, se ascunde în fetele bătrînei.

— Nu te teme, Emilio, — zise bărbatul... vezi, asta-i mama.

Tinăra femeie n'avu pentru fetiță decât un zîmbet, apoi trase bărbatul după sine.

Trecuseră luni dela căsătoria sa a doua și el era foarte nefericit.

Asemăna trecutul cu prezentul și se convingea, că cu mult mai fericit a fost până trăia fiejertata decât acum. Ceea trăia numai pentru el, numai amorului înfocat, pe care îl

nutria pentru dînsul, ear' aceasta de acum trăia și mai mult societăților, balurilor și seratelor și el era silit a o însoți în tot locul. A negligat avere, tot; și-a negligat unica suvenire ce i-a rămas dela prima sa soție, pe fiică-sa.

Noaptea nu putea dormi. O viziune îl chinuia. I-se părea că ușa se deschide și pe ea întră o femeie îmbrăcată în alb. Ochii îi erau plini de lacrimi, obrazii erau palizi, friv la el cu o cămătură bătrîna, dar' părea că-i face muștrări, pe care el nu le putea suporta. Ea arăta necontentit spre chilie unde dormia fiică-sa... În pîr avea o garoafă albă.

În așa momente el își aducea aminte de jurămîntul făcut răposatei și se cutremura.

Într-o zi era în chilie soției sale, aceasta își plecă capul pe umerii lui și el simți că din pîrul fin ca mătasa al soției sale, exala un miros plăcut de garoafe. El se uită, și văzu că în pîrul ei idut puse niște garoafe albe.

Se cutremură; apoi sărî ca ars de lîngă ea.

— Cine 'ți-a permis să porți în pîr garoafe albe?

— Ce-i asta George? — zise femeia indignată.

— Îți interzic... Ai înțeles? — strigă el. — Numai eu și ea avem drept a purta garoafe albe. El s'biera, cuprins de furie, apoi izbucnește într'un hohot grozav, în sfîrșit cade gemînd pe un scaun.

...A nebunit, s'ermanul.

Au trecut mai mulți ani de atunci. El trăiește și acum. Nu strică nimenui nimic, dar' necontentit recitează: „Numai eu și ea avem drept a purta garoafe albe”.

Romul Popescu.

Lemne de fag pentru foc, neplutite

de calitate recunoscută de cea mai bună, se pot cumpăra la

Eduard Zimmermann,

Strada gării (Bahngasse) Nr. 14.

Magazinul de lemne e în Bahnhofsstrasse (curtea Hager).

[2526] 1-6

Un bun câștig

se garantează pe seama fiecărei familii prin fabricarea unui articol de consum, care e de lipsă zilnic. Se recere un capital neînsemnat.

A se adresa la **A. Janitzky, Praga, Weinberge, Krongasse 22.**

[2542] 1-2

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu, se află de vânzare:

Cea mai nouă

Carte de bucate

a
bucătăriei

române, franceze, germane și maghiare

cuprinzând rețetele cele mai bune pentru a pregăti în modul cel mai potrivit ori-ce fel de bucate, delicatose sau beuturi gustoase.

Se vinde cu preț scăzut (dela 2 fl.) acum numai cu 1 fl. v. a. plus 10 cr. porto (20 cr. recomandată).

POVEȘTI DIN POPOR

adunate de

Ioan Pop-Retegeanu.

Acet op., care se extinde pe 216 pagini, cuprinzând cele mai frumoase povești și la urmă o însemnare a provincialismelor, costă numai 50 cr. plus 10 cr. porto.

La „Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare

CARTEA DURERII

DE
EMIL BOUGAUD.

TRADUCERE DE

IACOB AFIN NICOLSCU.

Editor: **Dr. E. DĂIANU.**

Prețul 70 cr. (cu porto postal 73 cr.)

Această carte a fost recomandată de către Exc. Sa Metropolitul Victor Mihály de Apsa printr-un circular special.

Tochmai a apărut și se află de vânzare la „Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu:

CESTIUNEA NAȚIONALITĂȚILOR

SI

MODURILE SOLUȚIUNII SALE

IN
UNGARIA

DE

AUREL C. POPOVICI.

Prețul 50 cr. v. a.

cu trimitere postală 55 cr. v. a.

O specialitate naturală neprețuibilă

este apa minerală alcalin-acidă bicarbonată

Isvorul „Matilda“ de Bodok

care după experiențele făcute s'au dovedit ca o apă medicinală prea eficientă și plăcută mai ales: la **conturbări de mistuire, maldadele stomacului, a rinichilor, a beșiei udului și ale organelor respiratoare etc.**

[1739] 78-100

Borviz de primul rang

care prin limpezitatea sa rară și prin conținutul său mare în acid carbonic natural — de un gust și efect prea plăcut și binefăcător — va îndeplini chiar și pretențiunile cele mai delicate, ca cum nici o altă apă minerală.

Deposit în Sibiu, Sighișoara și Alba-Iulia:

la domnul **I. B. Misselbacher sen., Cluj: Segesváry és társai, Déva: Balog Gyula, Orăștie: Németh János; în Brașov deposit propriu strada Căldărarilor nr. 68, și se poate comanda și de-adreptul dela administrațiunea subsemnată.**

Cu toată stima

Administrațiunea isvorului „MATILDA“:

Josef György,

(comit. Háromszék). Bodok. (Transilvania).

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Calindarul Poporului

pe anul comun

1897.

Anul XII.

SIBIU.

Editura și tiparul „Tipografia“, societate pe acțiuni.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe postă 23 cr.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe postă 23 cr.

Cu două portrete ale dlui Dr. Ioan Rațiu.

Sumar: Calindarul astronomic și bisericesc, cu povești economice pe fiecare lună. — Cronologie pe anul 1897. — Genealogia domnitorilor europeni. — Posta. — Corespondența telegrafică. — Raportul între măsurile nouă și vechi. — Scara timbrelor. — Autoritățile bisericești române din Transilvania și Ungaria. — Alexandru Vlăhuta (cu o schiță literară): „Dela sezețoare“ și „Un crăciun“, (novele). — Epigrame. — „Doina“ de G. Coșbuc. — „O pagină din istoria anului 1848-49“ de C. Vancu. — „Cine a sberat?“ „Bucățița din gură“ (anecdote). — Dr. Ioan Rațiu (biografie cu două portrete). — „Istoria despre porumbi“. — „Pui de lei“, poezii de Ioan Nenitescu (cu o schiță literară). — „Snoave“. — Anton Pann (cu o schiță literară): „Despre pricină de judecări“ și „Poveștea vorbii“. — „Dimineața și seara“, de doamna Colomb. — Victor Vlad Delamarina (cu o schiță literară): „Al mai tare om din lume“ și „Noi nis acasă“. — „Răvașul nostru“, de Ioan Scurtu. — „Drept de neguțitor“, de Ioan Costin. — „Povești“. — „Tirgurile din Ungaria“. — „Tirgurile principale din Bucovina și România“. — Inserate.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe postă 23 cr.

Biblioteca lui George Barițiu.

Cele mai ieftine cărți românești!

Librăria „Tipografia“, societate pe acțiuni din Sibiu ajunsă în posesiunea unei mari părți din biblioteca lăsată de neuitatul

GEORGE BARIȚIU

se află în plăcuta poziție de a oferi publicului românesc cărți prețioase cu cel mai redus preț.

„Istoria Transilvaniei“.

Marele op al regretatului nostru istoric:

„PĂRȚI ALESE DIN ISTORIA TRANSILVANIEI“,

pe 200 de ani din urmă (3 volume). Se poate procura cu preț redus. Anume:

Vol. I. broș. în loc de fl. 4.20 numai cu fl. 2.50, leg. fl. 3.30. Vol. II. broș. în loc de fl. 4. — numai cu fl. 2. —, leg. fl. 2.80. Vol. III. broș. în loc de fl. 2.80 numai cu fl. 2. —, leg. fl. 2.80. Opu întreg broș. în 3 vol. în loc de fl. 11. — numai cu fl. 6.50 — șese fl. și cincizeci cr. v. a., leg. fl. 8.60.

„Dicționarul unguresc-românesc“.

Broșurat în loc de fl. 2.50 costă acum numai fl. 1.50. Legat costă numai fl. 2.50.

Alte cărți rari și prețioase.

Prețuri reduse:

Dicționarul limbii române, după însărcinarea dată de societatea academică română, elaborat ca proiect de **A. T. Laurian** și **I. C. Massimu**. Colaboratori **Iosif Hodoș** și **George Barițiu**. — București 1876, opul complet numai 4 fl.

Glossariu, care cuprinde *vorbele din limba română străine prin originea sau forma lor*, precum și cele de origine înduioasă. Elaborat de **A. T. Laurian** și **I. C. Massimu**. București 1871, 584 pagini numai 50 cr.

Othello, novelă de **Wilh. Hauf**, traducere. 81 pagini numai 10 cr.

Responsabilitatea ministerială. Discursul de reîntrire al procurorului general și răspunsul prim-președintelui înaltei curți de cassatiune și de justiție la 16 August 1866 cu un apendice. București 1866, 57 pagini numai 10 cr.

Criticele „istorice“ ale lui **Iosif Sterca de Kerpenyes** scărmanate — informațiune tipărită ca manuscris de **George Barițiu**. Sibiu 1892. 22 pagini 5 cr.

Două drame familiare, lectură pentru tinerimea de sexul femeiesc. Sibiu 1891. 44 pag. numai 20 cr.

Actele conferenței electorale a reprezentanților alegătorilor români din Ungaria și Transilvania, ținută în Sibiu la 1, 2 și 3 Iunie 1884. — Sibiu, 1884 84 pag. numai 20 cr.

Tesaur de Monumente istorice, atât din vechiu tipărite cât și manuscrise, cea mai mare parte străine, adunate, publicate cu prefațe și note ilustrate de **A. Papiu Ilarianu**. (Tomul II. și III.) București 1864 a 1 fl. 50 cr.

Două raporturi de-ale acelor prefecți de legiuni românești, cari în anul 1848/9 au susținut luptele cu insurgenții unguri până la reîntrirea trupelor imperiale în Transilvania. — Sibiu 1884. 80 pagini numai 15 cr.

Opuile lui Calu Corneliu Tacit, traduse de **Gavril I. Munteanu**, director și profesor, date în tipar sub auspiciile societății academice după înțetarea din viață a traducătorului (Biografia traducătorului anexată). Sibiu 1871 1 fl.

Darea de seamă asupra procesului politico de presă al dlui **George Barițiu**, redact. „Observatoriului“, în cestiunea colectelor pentru soldați români răniți. (Pertrac-tarea finală din 30 Aprilie n. 1879). În loc de 25 cr. acum numai 10 cr.